

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
77 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2017

6. Дідух, Н.А. Заквашувальні композиції для виробництва молочних продуктів функціонального призначення: монографія / Н.А. Дідух, О.П. Чагаровський, Т.А. Лисогор. – Одеса: Видавництво «Поліграф», 2008. – 236 с. – ISBN 978-966-8788-79-6

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ПРОДУКТІВ ДЛЯ ХАРЧУВАННЯ ЖІНОК В ПЕРІОД ВАГІТНОСТІ ТА ЛАКТАЦІЇ

**Дец Н.О., канд. техн. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Оптимальне харчування жінки в період вагітності і лактації є одним з найважливіших умов народження здорової дитини і її успішного росту і розвитку. Особлива роль в цьому відношенні належить білку, вітамінам, мінеральним речовинам, поліненасиченим жирним кислотам, харчовим волокнам та пробіотичним культурам, недолік яких у жінок дітородного віку, в тому числі вагітних і жінок, що годують, широко поширена не тільки в Україні, а й у світі. У заповненні цих дефіцитів важлива роль належить спеціалізованим продуктам харчування [1].

Аналіз вітчизняного ринку свідчить, що в харчуванні зазначеної групи жінок такі продукти в основному присутні у вигляді сухих сумішей.

Концепція метаболічного програмування передбачає, що характер харчування дитини в критичні періоди життя зумовлює (програмує) особливості його метаболізму протягом усього подальшого життя, схильність до певних захворювань і може викликати різні метаболічні порушення: ожиріння, цукровий діабет, гіпертонічна хвороба та ін. Особливе значення має харчування вагітної жінки від моменту зачаття до пологів, а також на етапі грудного вигодовування. Недостатнє за білковим компонентом харчування дає передумову до формування порушень харчової поведінки у майбутніх поколінь. Таким чином, метаболічне програмування дозволяє прорахувати не тільки найближчі, а й віддалені наслідки неадекватного харчування вагітної жінки [2].

До народження і деякий час після нього харчування і здоров'я дитини залежить виключно від харчування матері, яке грає в цьому головну роль. Тому до зачаття і під час вагітності рекомендується різноманітне, збалансоване за основними харчовими речовинами харчування, що містить також необхідні вітаміни і мінеральні речовини. Особливо це відноситься до вмісту фолієвої кислоти, вітаміну Е, заліза, кальцію, цинку, а також ПНЖК сімейства ω -3 [2].

Виділяють три принципи раціонального харчування вагітних [3]:

1. Задоволення фізіологічних потреб плода в основних харчових речовинах і енергії, необхідних для його оптимального росту і розвитку.
2. Задоволення фізіологічних потреб вагітної жінки в основних харчових речовинах і енергії для збереження її здоров'я.
3. Забезпечення комфортного самопочуття, гарного настрою і високої активності жінки на всіх етапах вагітності.

Існують основні правила харчування жінок в період вагітності [4]:

1. Повне задоволення фізіологічних потреб жінок в енергії і харчових речовинах, в тому числі амінокислотах, жирних кислотах, вітамінах, мінеральних солях, мікроелементах.
2. Максимальна різноманітність харчових раціонів жінок з включенням в них всіх груп продуктів.
3. Збереження харчових стереотипів, якщо до настання вагітності харчування жінки було досить адекватним.
4. Забезпечення додаткового надходження з їжею: енергії для росту плода, формування і зростання плаценти, для перебудови метаболічних процесів в організмі жінки; білка для росту плода, плаценти, матки, грудних залоз; кальцію і заліза, необхідних для

кальцифікації скелета плода і формування депо заліза в організмі матері та плоду; рослинних волокон, необхідних для перистальтики кишечника.

5. Додатковий прийом вітамінно-мінеральних препаратів.

6. Лімітоване споживання солі і солоних продуктів, а також рідини, що сприяють розвитку набряків.

7. Обмеження продуктів, що містять ефірні масла (цибуля, часник), спеції та прянощі, значного числа штучних консервантів, барвників і стабілізаторів.

8. Максимальне врахування індивідуальних потреб жінок.

9. Широке використання спеціалізованих продуктів харчування, збагачених білком, есенціальними жирними кислотами, вітамінами, мінеральними солями, пробіотичними культурами.

Для повноцінного харчування і профілактики основних дефіцитів під час вагітності (особливо заліза і кальцію) необхідний збалансований раціон харчування, що містить продукти рослинного і тваринного походження.

Харчування жінки, що годує, має забезпечувати:

1. Задоволення всіх фізіологічних потреб організму в енергії і основних харчових речовинах.

2. Додаткове постачання енергією та харчовими речовинами, необхідне для вироблення достатньої кількості молока з високою харчовою цінністю.

3. Запобігання надходження з молоком матері в організм дитини продуктів, що містять облігатні алергени, з'єднання, здатні викликати подразнення слизової оболонки травного тракту (ефірні олії, перикиси жирних кислот тощо) [5].

Зрозуміло, що особлива роль в харчуванні цієї групи жінок належить білку, вітамінам та мінеральним речовинам, недолік яких у жінок дітородного віку, в тому числі жінок в період вагітності та лактації, широко поширена в Україні. У заповненні цих дефіцитів важлива роль належить спеціалізованим продуктам харчування. Аналіз вітчизняного ринку свідчить, що в харчуванні жінок в період вагітності та лактації в Україні такі продукти в основному присутні у вигляді сухих сумішей, що імпортуються.

З огляду на особливості виробництва спеціалізованих продуктів з тривалим терміном зберігання, актуальною є розробка технологічних підходів, що забезпечують якість, безпеку та специфічні властивості ферментованих молочних продуктів, призначених для харчування вагітних жінок і матерів.

Література

1. Дядикова, И.Г. Дефицит питательных микронутриентов у женщин репродуктивного возраста: методы выявления и пути коррекции / И.Г. Дядикова, В.А. Дударева, Л.А. Дударева // Вопросы питания. – 2016. – № S2. – Т. 85, С. 158.

2. Дядикова, И.Г. Диетотерапия беременных женщин или метаболическое программирование: основы законодательства, факты, реалии и перспективы / И.Г. Дядикова, В.А. Дударева // Вопросы питания. – 2016. – № S2. – Т. 85, – С. 158 – 159.

3. Фелик, С.В. Современные подходы к созданию продуктов для питания женщин, планирующих беременность / С.В. Фелик, Т.А. Антипова, О.В. Кудряшова // Вопросы питания. – 2016. – Т.85. – С. 173.

4. Горячева, О.А. Особенности питания беременных и кормящих женщин // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 6. – С. 386

5. Питание здорового и больного ребенка: под ред. В.А.Тутельяна, И.Я. Коня, Б.С. Коганова. – М.: Династия, 2014. – 238 с. – ISBN 978-5-98125-098-9

СЕКЦІЯ «БІОТЕХНОЛОГІЯ, КОНСЕРВОВАНІ ПРОДУКТИ І НАПОЇ»

МОЛОЧНО-КИСЛЕ БРОДІННЯ В ПЕРЕРОБЦІ ОВОЧІВ Палвашова Г.І.....	83
ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СПОСОБІВ ТЕПЛОВОЇ СТЕРИЛІЗАЦІЇ У ВИРОБНИЦТВІ КОНСЕРВІВ Верхівкер Я.Г., Мирошніченко О.М.....	86
АКТУАЛЬНІСТЬ КЕРУВАННЯ ВМІСТОМ БІОГЕННИХ АМІНІВ В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ Безусов А.Т., Баришева Я.О.....	88
ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОДЕРЖАННЯ ПЕКТИНОВИХ РЕЧОВИН ІЗ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ТА ПРОДУКТІВ НА ЙОГО ОСНОВІ Нікітчина Т.І., Безусов А.Т.....	90

СЕКЦІЯ «ТЕХНОЛОГІЯ РЕСТОРАННОГО І ОЗДОРОВЧОГО ХАРЧУВАННЯ»

ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОСЬКОГО ГОРІХУ У СКЛАДІ ЗДОРОВИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ Д'яконова А.К., Степанова В.С.....	92
РОЗРОБКА РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ АЛІМЕНТАРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ Кашкано М.А.....	94
КОМПЛЕКСНА ПЕРЕРОБКА ВТОРИННИХ МОЛОЧНИХ РЕСУРСІВ У ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА Дідух Г.В.....	95
ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕЦИТИНУ В ХАРЧУВАННІ Колесніченко С.Л., Тележенко Л.М.....	96
РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ХЛІББУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ДЛЯ ШКІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ Салавеліс А.Д.....	98
РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ЗАМОРОЖЕНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ ПІДВИЩЕНОЇ ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ Калугіна І.М.....	100
ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНО-АКТИВНИХ ДОБАВОК З РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ДЛЯ РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІ Бурдо А.К., Атанасова В.В., Чебан М.М.....	102
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ВИРОБНИЦТВА НИЗЬКОКАЛОРИЙНИХ ДЕСЕРТІВ Золовська О.В.....	104
ІННОВАЦІЇ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА Подорога В.І.....	105
ВПЛИВ КАТІОНІВ ДВОВАЛЕНТНИХ МЕТАЛІВ НА ХАРАКТЕРИСТИКИ ПЕКТИНОВИХ ГЕЛІВ ДЛЯ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Кисельов С.В.....	105
РОЗРОБКА РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ІІ ТИПУ Козонова Ю.О.....	107
ВИЗНАЧЕННЯ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПРИ ЗБЕРІГАННІ ГІДРОЛІЗАТУ КОЛЛАГЕНУ Дзюба Н.А., Валевська Л.О., Євдокимова Г.Й.....	108

СЕКЦІЯ «ХІМІЯ І БІОТЕХНОЛОГІЯ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ ТА ЖИРІВ»

КОМБІНОВАНІ БІФІДО-НАПОЇ ЗІ ЗБАЛАНСОВАНИМ ХІМІЧНИМ СКЛАДОМ – ПРОДУКТИ ДЛЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ Ткаченко Н.А.....	110
ВПЛИВ ХАРЧОВОЇ СОЛІ НА КРІОСКОПІЧНУ ТЕМПЕРАТУРУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ КУЛІНАРНОГО МОРОЗИВА Шарахматова Т.Є.....	112
РОЛЬ СПОЖИВАЧІВ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СИСТЕМИ НАССР Дюдіна І.А.....	114
ТЕХНОЛОГІЇ НИЗЬКОЖИРНИХ БІФІДОВМІСНИХ СПРЕДІВ ЗІ ЗБАЛАНСОВАНИМ ЖИРНОКИСЛОТНИМ СКЛАДОМ Ткаченко Н.А., Ізбаш Є.О., Касьянова А.Ю.....	116
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ПРОДУКТІВ ДЛЯ ХАРЧУВАННЯ ЖІНОК В ПЕРІОД ВАГІТНОСТІ ТА ЛАКТАЦІЇ Дец Н.О.....	118

Збірник тез доповідей 77 наукової конференції викладачів академії
18 – 21 квітня 2017 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 25.04.2017 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Станкевич Г.М., д.т.н., професор

Савенко І.І., д.е.н., професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор